

Dokumenttyp:

Rutin

Fastställt/upprättad

2018-04-12

Detta dokument gäller för:

Vård och Omsorg

Dokumentansvarig:

Enhetschef HoS

Senast reviderad:

Giltighetstid:

Tills vidare

Dnr:

0000-000

Stick- och skärskador hos arbetstagare, rutin

Förebyggande

Vid all direkt och indirekt vårdarbete är det viktigt att undvika stick- och skärskador. För att uppnå största möjliga säkerhet är det viktigt att man följer vissa arbetsrutiner:

- Arbeta lugnt och organisera arbetet.
- Var försiktig vid all kontakt med blod och kroppsvätskor.
- Anpassa handskarna efter arbetets art. Ibland kan dubbla handskar behövas.
- Använd handskar med högt punkteringsmotstånd när du hanterar trasigt glas eller stickande och skärande avfall.
- Lägg omedelbart använda kanyler, knivblad, lansetter m.m. i en behållare avsedd för sådant avfall. Fyll behållaren endast till tre fjärdedelar. Locket ska plomberas när det ska transporteras.
- Vid användning av insulinpenna och eller spruta med fast kanyl, utan stickskydd, ska kanylen inte sättas tillbaka i hylsan utan knipsas av med en Safeclip.
- Använd säkerhetshållare för vakuumsystem vid venprovstagning.
- Tillämpa en säker arbetsrutin eller använd hjälpmedel, när vassa föremål ska överlämnas från en person till en annan.
- Ta hand om skärande och stickande avfall enligt lokala rutiner för riskavfall.

Om du trots dessa försiktighetsåtgärder har råkat ut för ett tillbud med risk för blodburen smitta så följer du rutinen här ned.

Åtgärder vid exponering med risk för blodburen smitta

Följ rutinen nedan vid en stick- och skärskada i samband med att du haft kontakt med blod, serum eller blodblandade kroppsvätskor, eller fått stänk i ögon/mun/på slemhinnor/skadad hud.

Aktuell information finns alltid i Vårdhandboken.

I. Omedelbara åtgärder

- Desinfektera omedelbart. Använd rikligt av vad som finns tillgängligt, först t.ex. med vatten sedan omgående handsprit, ytdesinfektion eller klorhexidinsprit.
- Vid stänk i munnen, skölj/ desinfektera med vatten sedan ev handsprit eller



klorhexidinsprit.

• Vid stänk i ögonen. Skölj rikligt med vatten eller fysiologisk natriumklorid. Ta därefter ut eventuella linser.

2. Rapportera omgående till din enhetschef. Arbetsskadeanmälan ska göras så snart möjlighet ges. (Se nedan).

3. Kontakta sjuksköterska

Har patienten (hos vilken skadan skett) hemsjukvård ska patientansvarig sjuksköterska informeras om händelsen.

4. Kontakta snarast ansvarig läkare för smittsamhetsbedömning

Den som har stuckit sig eller skurit sig hos patient ska uppsöka primärvård inom ett dygn efter att skadan har uppstått för provtagning. Under öppettider på vårdcentral kontaktas patientansvarig läkare, övrig tid sjukvårdsrådgivningen tel nr 1177.

Namn och telefonnummer till patientansvarig sjuksköterska ska uppges för ev. provtagning på patienten.

5. Provtagning på patient

Läkaren kontaktar patientansvarig sjuksköterska om provtagning behöver göras på patient. Patienten tillfrågas om samtycke (av läkare själv eller patientansvarig sjuksköterska) och remiss skrivs för provtagning på aktuell patient. Provtagning på patient utförs av kommunal patientansvarig sjuksköterska och provet lämnas till lab.

6. Arbetstagare som fått provsvar meddelar sin chef

7. Psykologiskt omhändertagande

I de fall där provsvar är positiva bör den skadade erbjudas kontakt med läkare vid infektionskliniken för information och bearbetning av vad som hänt och vid stor oro bör även kuratorskontakt erbjudas.

8. Uppföljning

I de fall där provsvaren är positiva ska arbetstagaren göra uppföljning, provtagning och eventuell vaccination på företagshälsovård eller vårdcentral.

Patientansvarig sjuksköterska genomför ev. kompletterande utbildning för arbetstagare som skadat sig.

Arbetsskadeanmälan/tillbudsanmälan

Vid exponering av blod/blodtillblandade kroppsvätskor med risk för blodburen smitta, gör arbetsskadeanmälan på Eira enligt rutin för detta. Tillbud, det vill säga situationer som kunde orsakat skada med risk för blodburen smitta, ska rapporteras på samma sätt för att förebygga framtida brister i arbetsmiljön.